

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Deutschland

Nr. 2 (150) 1958 m. kovo 7 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

V A S A R I O 1 6 - S I O S A T G A R S I A I

Jubiliejinės Vasario 16-sios proga KV ir per ją visi Bendruomenės nariai gavo sveikinimus iš mūsų likimu besidalinančių broliškų latvių ir estų Bendruomenių.

Latvių Bendruomenės KV P-kas Plk. V. Janums savo sveikinime sako:

"... Mes giliai tikime, kad Jūsų kova dėl laisvės ir teisingumo atstatymo mylimoje Tėvynėje baigsis laimėjimu. Mes linkime lietuvių tautai ištvermės ir pasitikėjimo. Tada ateis ir diena, kada mes su Jumis, mūsų kaimynais ir likimo broliais, drauge švęsime Jūsų didžiąją tautinę šventę laisvoje tėvynėje. Tegyvuoja Lietuva!"

Estų Bendruomenės KV P-ko A. Pullerits ir išdininko E. Reisenberg pasirašytame sveikinime drauge su nuoširdžiais linkėjimais sakoma, - "Telaimina Visagalis Jūsų besitęsiančią kovą dėl Jūsų tautos ir tėvynės išsilaisvinimo".

Latvių - Lietuvių Vienybės vardu sveikinimus ir geriausius linkėjimus atsiuntė senas ir nuoširdus lietuvių draugas istorijos magistras Julijus Bračas.

Visos lietuvių Bendruomenės Vokietijoje ir jos centrinių organų vardu KV Firm. E. Simonaitis estų 40-sios Nepriklausomybės šventės - Vasario 24-sios proga pasveikino estų Bendruomenės centrinę instituciją ir visus estus, linkėdamas išsipildymo visų tautinių troškimų kovoje dėl estų tautos laisvės.

VASARIO 16 - sios MINĖJIMAI

Vokietijos lietuvių Bendruomenės apylinkės paminėjo 40-ąją Nepriklausomybės šventę plačiai ir gausiai. Kitaip ir negalėjo būti. Konstatuojame tai su giliu pasitenkinimu, nes norime šiame reiškinyje įžiūrėti

nesilpnėjantį lietuvių pasiryžimą išlaikyti lietuvių ir dirbti bei stengtis, kad lietuviškoji trispalvė viena dieną vėl suplėvesuotų laisvoje Lietuvoje. Esame gavę tiek daug išsamių pranešimų apie organizuotus minėjimus, kad juos ištiesai pateikti šiame biuletenyje nėra įmanoma. Todėl talpiname aprašymus sutrumpintame pavidale:

Šiaurės Vokietija

Hamburgas. Vasario 22 Hamburgo apylinkė gražiai ir iškilmingai atšventė 40-ąją Nepriklausomybės jubiliejų. Šv. Teresės bažnyčioje buvo atlaikytos šventos Mišios už tautą ir valstybės nepriklausomybę. Po to parapijos salėje iškilmingą posėdį atidarė apylinkės pirm. E. Čerkus. KV narys pulk. V. Sutkus pasakė reikšmingą kalbą, nušviesdamas istorinį nepriklausomybės kelią ir lietuvių laisvės troškimą. Prelegentas stiprino viltis ir išreiškė visų lietuvių širdyse esantį įsitikinimą, kad teisinga kova bus laimėta. Toliau J. Valaitis perskaitė Vliko atsišaukimą lietuviškai, o gyd. A. Grušnys - vokiškai. Iz. Sragauskas perteikė N. Mazalaitės legendą apie Vasarį. Buvo pagerbti visi savanoriai - kūrėjai, partizanai, kariai ir visi Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės kovotojai. Specialia buvo pagerbti: Vyties Kryžiaus kavaliarius Kostas Jankauskas ir savanoriai - kūrėjai - Jonas Skrebė, Juozas Kučinskas, Endrius Čerkus. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Po to įvyko arbatėlė, įvairinama lietuvių liaudies dainomis. Ypatingai daug pasidarbavo sėkmingai parengimams praversti: Lingių šeima, J. Valaitis, M. Lipšys, E. Čerkus. Minėjimas susilaukė sveikinimų iš V. Martišiaus, J. Drungilo, E. Meškausko, kun. P. Girčiaus, seselių Petros ir Bonitos ir kitų užsieniečių tautinių grupių Hamburge.

Wehnen. Minėjimas įvyko tiksliai II.16. Ryte stovyklos aikštėje buvo pakeltos vėliavos. Stovyklos salėje įvyko iškilmingas susirinkimas. Apyl. vald. pirm. V. Martinaitis plačiai nušvietė kovas už nepriklausomybę, laisvės Lietuvos gyvenimą ir jos dabartines kančias. Pagerbti dėl nepriklausomybės ir laisvės žuvę savanoriai, partizanai, Sibiro ištrėmime mirę laisvės kovotojai. Apyl. vald. narys F. Šlenteris perskaitė Vliko atsišaukimą. Jaunimas ir Vargo mokyklos mokiniai deklamavo lietuviškus eilėraščius. Laikraščių redakcijoms, Oldenburgo radiofonui, valdžios įstaigoms ir įtakingiems asmenims įteiktas Vliko atsišaukimas vokiečių kalboje. Oldenburge leidžiamas žymesnis tos srities dienraštis "Nordwest-Zeitung" įteikė medžiaga pasinaudojo ir gražiai lietuvių tautą ir jos kančias Vasario 16-sios proga priminė.

Geesthacht/Elbe. Minėjimas įvyko II.16 Spackenberge. Ryte susirinkę lietuviai ant Spackenbergo kalno iškėlė lietuvišką trispalvę ir sugiedojo Tautos himną. Minėjimo aktas įvyko 15 val. Susirinko lietuviai ir iš tolimesnių vietovių. Apyl. pirm. J. Drungilas atidarė minėjimą, pasveikino jo dalyvius ir skaitė paskaitą - "Vasario 16-ji". Toliau J. Ivanauskas perskaitė Vliko atsišaukimą. Rūta Šneiderytė padeklamavo Maironio "Vilnius prieš aušrą". Po minėjimo dalyviai nužygiavo prie plėvesuojančios vėliavos ir jos nuleidimą vėl palydėjo Spackenberge garsiai nuskambėjusiu Tautos himnu. Vietinis vokiečių dienraštis įsidėjo straipsnį su užrašu "Litauer unter Fahnen. Gedenkfeier auf dem Spackenberg". Spackenbergo evangelikų bažnyčioje II.16 kunigas pranešė apie lietuvių šventę ir paprašė visų parapijiečių pasimelsti dėl Lietuvos laisvės. Ta pačia proga gauta sveikinimų iš kitų tautybių atstovų. II.14 Apylinkę aplankė KV narys pulk. V. Sutkus ir Bendruomenės Tarybos narys kun. V. Šarka. Kun. V. Šarka atlaikė pamaldas katalikams ir perskaitė katalikų Sielovados atsišaukimą Vasario 16-sios proga. Pulk. V. Sutkus plačiai painformavo apie KV veiklą, jos ir Vasario 16-sios gimnazijos padėtį.

Luebeckas. II.16 surengtame minėjime KV narys pulk. V. Sutkus skaitė paskaitą. Bad Schwartau (prie Luebecko) Vargo mokyklos mokiniai, mokytojo Klevečkos ir jo pavaduotos p-lės Šmitaitės paruošti, išpildė meninę dalį. Buvo suvaidinta - "Mergaitė, kuri išgelbėjo vėliavą", sušokti 3 tautiniai šokiai, sudainuotos 9 dainos ir padeklamuoti 4 eilėraščiai. Dalyviai buvo sujaudinti vaikų pasirodymais, kurie šį kartą ypatingai pagyvino tautinius jausmus.

Neustadtas. Čia irgi II.16 surengtame minėjime paskaitą vėl skaitė KV narys pulk. V. Sutkus. Po minėjimo dalyviai buvo dar plačiai painformuoti apie bendruomeninius reikalus ir tuo būdu Vasario 16-oji suteikė gerą progą pagilinti lietuvių tarpusavį ryšį.

Krefeldas. II.22 įvykusį minėjimą gražiai paminėjo du stambūs tos srities vokiečių dienraščiai - "Rheinische Post" ir "Westdeutsche Zeitung". Minėjimą atidarė apyl. p-kas J. Sprainaitis, savo kalboje nušvietęs lietuvių tautos kančių kelią ir jautriais žodžiais nurodęs Vasario 16-sios prasmę, kuri turėtų sumobilizuoti kiekvieną europietį kovai dėl kultūros ir laisvės išlaikymo. Meninėje dalyje seserys Kavaliauskaitės padainavo lietuviškų dainų, o vaidintojų grupė atliko gyvąjį paveikslą, kuriame imponuojančiai ir vaizdžiai buvo parodyta Lietuvos istorija nuo 1918 metų ir Lietuvių tautos nesikeičiantis troškimas gyventi laisvai. Susirinkusius lietuvius Krefeldo savivaldybės vardu sveikino miesto patarėjas Grimm, latvių atstovas Hugo Fink, iš Pabaltijo kilusių vokiečių vardu H. Stammer. Po minėjimo latvių kapela grojo šokiams ir jaukaus pobūvio metu vietiniai ir iš Duesseldorfo, Duisburgo, Esseno, Rheydto, M. Gladbacho susirinkę lietuviai galėjo atnaujinti ir pagilinti savo pažintis ir vienybę.

Gross-Ringe/Emlichheim. Ši mažytė apylinkė oficialaus minėjimo neruošė. Tačiau, kaip ir pereinamais metais, apylinkės nariai Vasario 16-sios proga sudėjo DM. 11,- aukų ir persiuntė jas KV-ai lietuviškiems reikalams sunaudoti.

Duesseldorf. Čia III.2 įvyko didelis minėjimas, kuriam Vargo mokyklos vedėja A. Boehm - Krutulytė ruošėsi su savo pagelbininkais keletą mėnesių. Iki to laiko Duesseldorfe ar jo artimesnėse apylinkėse gana apščiai gyvenančių lietuvių tarpe kiek žymesnės bendruomeninės bei kultūrinės veiklos nebuvo.

Gražiai lietuvių ir vokiečių kalbomis atspausdintų kvietimų - programų sukviesti, Duesseldorf - Woersten parapijos salėje susirinko apie 200 lietuvių ir svečių - ar tai vietinių, ar tai iš Lietuvos kilusių vokiečių, o taip pat ir kitų tautybių atstovų. (Prieš minėjimą katalikams šv. Mišias atlaikė kun. dr. L. Gronis, vietoj pamokslo perskaitydamas katalikų Sielovados laišką Vasario 16-sios proga. Su lietuviškomis maldomis bei giesmėmis dalyviai pabrėžė tikėjimą Lietuvos laisve, o p. Simaniukštytė - Panse sugiedojo "Ave Maria". Evangelikams pamaldas atliko kun. J. Urdze).

Minėjimas įvyko gražiai papuoštoje salėje. Jį atidarė A. Boehm - Krutulytė pabrėžusi minėjimo prasmę ir pasveikinusi dalyvius minėjimui rengti komisijos vardu (komisijoje dar buvo Tėv. Konstantinas O.F.M. Cap. ir aktyvus senosios lietuvių emigracijos Rūhro krašte organizatorius J. Martišius. Toliau lietuvius jų didžiosios tautinės šventės proga sveikino Nordrhein-Westfalijos Soc. Reik. m-jos vyriausybės patarėjas dr. Schaumburger ir Ministerialdirigent Dr. Kehren, kuris drauge yra ir Baltų Draugijos Vokietijoje Pirmininkas. Lietuvius sveikinusieji minėti augšti vokiečių pareigūnai išreškė savo simpatijas nepeprastai dideliu nuoširdumu. Toliau susirinkusius sveikino KV vardu jos vicepirmininkas K. Drunga, estų ir iš Lietuvos kilusių vokiečių atstovai. Paskaitą, kurioje dabartinės padėties Lietuvoje pavaizdavimas buvo prasmingai susietas su lietuvių tautos laisvės

troškimu ir pasiryžimu jį vykdyti, p. Zundė užbaigė žodinę, oficialiąją programos dalį.

Meninėje programoje p. Boehm-Krutulytės pasiaukojančių darbu paruošti apylinkės nariai ir jaunimas deklamavo eilėraščių, pašoko tautinių šokių ir suvaidino 2-ju veiksmų skečą - "Partizano mirtis". P. Panse-Simaniukštytė labai simpatišškai padainavo lietuviškų dainų ir pabaigai ariją iš operos "Bohema". Programa buvo baigta bendra daina "Leiskit į Tėvynę," o pats minėjimas buvo pradėtas Tautos Himnu ir žuvusiųjų laisvės kovotojų pagerbimu tylos minute. Po minėjimo, toje pačioje salėje, įvyko pobūvis, kurio metu kapela grojo šokiams. Atėjus laikui, dalyviai ir svečiai labai nenorom skirstėsi iš parengimo, kuris galėtų būti ateičiai labai pavykus išėities tašku lietuviškajai bendruomeninei veiklai pastoviai vykdyti. Parengime dalyvavo ne tik Duesseldorfo lietuviai su A. Drinkmanu priešakyje, bet jų gausiai prisirinko net ir iš už keliasdešimt kilometrų esančių vietovių. Tenka tikėtis, kad šis gerai pavykęs Vasario 16-sios minėjimas didžiai pasitarnaus lietuviškajai vienybei ir tarpusaviam solidarumui Duesseldorfo mieste ir apylinkėje užtikrinti.

Bonna. II.25 Lietuvių Studentų Sąjunga surengė Universitete Vasario 16-sios paminėjimo aktą. KV čia atstovavo Tarybos narys Pranas Zundė. Kalbėtojai buvo pakvicisti Ministerialrat Dr. W. Essen ir Vokietijos parlamento narys F. Berendsen. Pirmasis kalbėjo tema "Vokietija ir Lietuva 1914 metais ir po to", antrasis - "Lietuvos europėjinis vaidmuo dabarties politikos perspektyvoje". Šis savo politine svarba ypatingai reikšmingas minėjimas rado tinkamo atgarsio vokiečių spaudoje. Lietuvians studentams ir jų sąjungos p-kui K. Narščiui ir kitiems valdybos nariams tenka didelė padėka.

Hannoveris. II.16, 18 val. Hannoverio lietuviai pradėjo Nepriklausomybės sukakties minėjimą. Apyl. pirm. V. Šukys atidarė aktą. Po to, kalbėjo Vasario 16 gimnazijos mokytojas ir Bendruomenės Tarybos narys Stepas Vykintas. Savo paskaitoje jis nušvietė sukakties prasmę, priminė lietuvių tautos didelės aukas ilgoje kovoje dėl Nepriklausomybės ir paprašė pagerbti visus žuvusius ir mirusius dėl laisvės atsistojimu. Prelegentas pabrėžė, kad Lietuva atlaikė ilgą amžių kovą prieš daugybę priešų, ir išreiškė viltį, kad ji ir dabar atlaikys bolševikinę vergiją ir vėl kelsis nepriklausomam gyvenimui. Po paskaitos Vargo mokyklos mokiniai vėgneriai paskaitė patriotinių kūrinų. Minėjimas užsibaigė jaukioje ir šeimyniškoje pobūvio nuotaikoje.

Leberstedtas. II.15, 20 val. Leberstedto lietuviai pradėjo iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės sukaktivių minėjimą. Į didžiulę svetainę prisirinko gausiai dalyvių. Minėjimą atidarė apylinkės pirm. J. Rupkalvis, pakvietęs į garbės prezidiumą savanorius-kūrėjus, senus veikėjus vilniečius - p. Šilinienę ir kitus. Paskaitą laikė Bendruomenės Tarybos narys Stepas Vykintas, savo ilgoje kalboje nušvietęs Lietuvos visokeriopą pažangą Nepriklausomybės laikais, nurodęs skirtumą tarp carinių, bolševikinių okupacijų ir laisvos tautos klestėjimo ir pabrėžęs, kad kovojanti dėl laisvės lietuvių tauta amžinai sieks būti savaranki ir nepriklausoma. "Tikėjimas į amžiną Lietuvą toks stiprus, kad jo niekas neišraus iš lietuvių širdžių" - pabrėžė kalbėtojas.

Po to vietos choras, p. Vitlybo vadovaujamas, pagiedojo giesmių ir padainavo eilę lietuviškų dainų. Buvo pasakyta daug gražių ir dalyvius sujaudinusių lietuviškų eilėraščių. Po minėjimo jaunimas ir senimas gražiai pasilinksni iki vėlybos nakties ir Vasario 16-sios dvasioje dar daugiau pagilino lietuviškosios vienybės ir tarpusavio solidarumo ryšius.

Eilė kitose lietuvių apylinkėse rengtų Nepriklausomybės sukakties minėjimų lieka šiame biuletenyje nepaminėta. Galėjome patalpinti tik tiek aprašymų, kiek jų buvome iki šiol gavę. Pavėluotai, po šio biuletenio išleidimo atėję pranešimai, galės būti paminėti tik kitame biuletenio numeryje.

Pietu Vokietija

Muenchenas. II.16 šventės minėjimas prasidėjo pamaldomis Jakobi bažnyčioje. Pamaldas atlaikė ir katalikų Siclovados laišką skaitė kun. dr. J. Aviža ir kun. J. Tautkevičius. Pamaldų metu giedojo M. Budriūno vadovaujamas "Darnos" choras iš Memmingeno.

Tuoju po pamaldų prie bažnyčios esančioje salėje įvyko minėjimo aktas, kurį atidarė apylinkės p-kas kun. J. Tautkevičius. Po atidarymo įdomią parą skaitė apie 1918 m. įvykius ir Lietuvos Tarybos reikšmingą vaidmenį juos skaitė prof. S. Žymantas. KV-ai Muenchene atstovavo jos narys J. Stankaitis, pasveikinęs susirinkusius ir palinkėjęs, kad šis tautinės šventės minėjimas stiprintų lietuviškąją vienybę pasaulinėje ir bendruomeninėje plotmėje. Po šios oficialiosios dalies įvyko meninė programa, kurioje pagrindinį vaidmenį ir dalyvių pasigėrėjimą sukėlė Memmingeno "Darnos" choro išpildytos lietuviškos dainos. P. A. Grinienės paruošta grupė gražiai pašoko tautinių šokių. Deklamacija, pianino muzika buvo tolimesni šio parengimo punktai, už kuriuos dalyviai atsidėjo gausiais plojimais. Dalyvių buvo minėjime apie 300. Programą užrašė magnetofonu Am. Balsas.

Augsburgas. Negausi ir išsimėčiusi apylinkė šiuo metu negalėjo jokio minėjimo suruošti. Tačiau apylinkės p-kas J. Čekauskas aplankė visą eilę valdžios pareigūnų ir įtakingų visuomenės asmenų, įteikdamas jiems lietuviškų svetimomis kalbomis iliustruotų leidinių. Visur jis buvo maloniai pasitiktas, o vyr. burmistras Dr. Klaus Mueller jam asmeniškai pareiškė savo palankumą lietuviams. Porą dienų anksčiau prieš J. Čekausko vizitą KV narys kun. A. Bunga lankėsi Augsburgėje pas katalikų vyskupą Freundorfer drauge su Amerikos Balso fotoreporteriu ir lietuvaiteimis tautiniuose rūbuose.

Bambergas. Minėjimas II.16 buvo pradėtas pamaldomis, kurias atlaikė kun. S. Kaunas. Po pamaldų minėjime pateikė įdomių prisiminimų iš Lietuvos atsikūrimo laikotarpio. Apylinkės pirm. J. Beniulis ilgesnėje kalboje apžvelgė Lietuvos istorinį kelią ir dabartinę padėtį ir baigė savo žodį tardamas - "Jei tau, lietuvi, ir prisieitų kada priimti kito krašto pilietybę, nebūk savo krašto duobkasys". Ciedant Tautos Himną, daugelio dalyvių akyse pasirodė ašaros. Šį parengimą paminėjo vietinis laikraštis "Fraenkscher Tag".

Dillingenas. II.15 šventės minėjimas pradėtas 8 val. ryto, pakeliant mūsų trispalvę. 17 val. vakare įvyko vėliavos nuleidimo apeigos, dalyvaujant apylinkės lietuviams ir latvių bendruomenės nariams. Trumpą kalbą čia pasakė čia apylinkės pirm. E. Getneris, apibūdindamas sukakties reikšnę, ragindamas laikytis vienybės ir turėti vilties, kad Lietuva vėl bus laisva. Vietinis latvių apylinkės p-kas tarė gražų sveikinimo žodį. Po to, Rauch šeimos bute įvyko minėjimo aktas. Atatitinkamą paskaitą skaitė teisin. S. Tomkus, ypatingai apsistodamas ties Vilniaus vaidmeniu Lietuvos istorijoje. Po to, vargo mokyklos mokiniai, vadovaujami O. Rauchienės padeklamavo eilėraščių, padainavo dainų ir pašoko šokių. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Mūsų šventės proga Dillingeno vyr. burmistrui ir "Donau Zeitung" redaktoriui įteiktos dovanos - keletas iliustruotų lietuviškų knygų. Burmistras padėjo raštu ir išreiškė geriausius linkėjimus Nepriklausomybės sukakties proga. "Donau Zeitung" įdėjo ilgą straipsnį antrašte - "Jie pakelia šią dieną geltoną-žalią-raudoną Lietuvos vėliavą". Straipsnyje aprašoma Dillingeno lietuvių bendruomenė, Vasario 16-sios reikšmė ir dabartinė Lietuvos padėtis.

Memmingenas. Jau nebe pirmą kartą Memmingeno apylinkė, vadovaujama dabartinio KV nario kun. A. Bungos, surengia labai išpūdingus ir plačius Vasario 16-sio paminėjimus. Nors, kaip liaudies išmintis sako, nereikia bandyti šauti vienu šūviu du zuikiu, tačiau Memmingeno apylinkė turi energi-

jos ir ryžto paruošti ir pravesti programą, kurioje lietuvių širdis rastų tai, kas jam tautine prasme brangu, bet kuri taip pat sėkmingai siekia tikslo skelbti Lietuvos reikalą vietinėje vokiečių visuomenėje ir laimėti tuo būdu Lietuvai vis naujų draugų.

Ir šį kartą Vasario 16-sios minėjimo parengimus iliustravo plati ir vokiečių kalboje atspausdinta programa, kurioje buvo įjungta trumpa Lietuvos istorijos apžvalgėlė. Be to, ta pačia proga, atskiru lapeliu buvo vokiečių visuomenei pristatyti ir apibūdinti šv. Kazimiero ir Šiluvos šv. Marijos jubiliejai.

Vokiečių kalba kvietimo tekste bei programoje visų parengimų globėju buvo atžymėtas Memmingeno vyr. burmistras Dr. H. Berndl. Minėjimo programa prasidėjo II.21 vakarinėmis pamaldomis "Mariae-Himmelfahrts" bažnyčioje. Pamokslą pasakė msgr. R. Hacker, diecezijos pabėgėlių reikalams dvasiškis. Ta pačia proga buvo pašventinta votyvinė žvakė su įrašu "Marija, gelbėk mūsų Tėvynę".

II.22,16 val. įvyko vainiko padėjimas "Waldfriedhof" kapinėse už Lietuvos laisvę žuvusiųjų atminimui. Čia žodį tarė katalikų Sielovačos direktorius Tėv. Bernatonis. 19 val. Pabaltiečių sodybų bendruomeninėse namuose įvyko uždaras minėjimo aktas lietuvių apylinkėi. Čia kun. dr. Vaišnora skaitė paskaitą "Tremtis - įpareigojimas".

II.23 eilėje Augsburgio bažnyčių įvyko iškilmingos šv. Mišios. "Mariae-Himmelfahrts" bažnyčioje vyskupas sufraganas Dr. J. Zimmermann atlaikė mišias ir pasakė pamokslą, kuriame buvo iškeltos temos - išdidus džiaugsmas, tylus skausmas ir viltinga ateitis. "St. Josefs" bažnyčioje celebravo Tėv. Marcelinas iš Dieburgo, o "St. Johann" bažnyčioje pamokslą pasakė Pater Dilkrath iš Attenhauseno. Pabaltiečių sodybos bendruomeniniuose namuose evangelikams pamaldas atlaikė kun. H. Schauer.

Tą patį dieną po pietų didžioje pilies salėje įvyko iškilmingas aktas, kuriame kalbėjo vysk. sufr. Dr. J. Zimmermann, o paskaitą tema "Ar galime mes dar krikščioniškus Vakarus išgelbėti?" skaitė prof. dr. Juozas Eretas. Minėtinėje programoje puikiai pasirodė E. ir J. Eretaitės (smuiku ir fortepionu) ir Memmingeno choras "Darna", vadovaujamas M. Budriūno. Lietuvius, jų tautinės šventės proga, sveikino jau minėtas Memmingeno vyr. burmistras Dr. H. Berndl, Bavarijos parlamento narys Fiechler (dar ir savo kolegų Schönligen ir Fuerst Fugger vardu), Augsburgio vyr. Burmistras Mueller ir eilė kitų.

Stuttgartas. Minėjimas įvyko II.23. Paskaitą skaitė Bendruomenės Tarybos narys Valteris Banaitis. Kas yra V. Banaitis kalbant girdėjęs, niekad nėra laiko nuobodžiai praleidęs. Gyvoje, temperamentingoje kalboje, kurioje dėl mančiukais sublizgėdavo paties kalbėtojo mintys ir vykusiai parengtos citatos, kalbėtojas baigė šiais iš BDPS deklaracijos (1947.II.16) paimtais žodžiais: "... Bet vai kas, kad mūsų akys pristigo ašarų, tai kas, kad skruostus jau vilgo kraujo lašai, tai kas, kad visa Lietuva, susigužusi prie samanoto pakelės rūpintojėlio, raudas į maldas pina, o eilės retėja ir retėja. Kraujas lietuvių gyslose neuššalo toje speigų žiemeje. Ir Lietuva - dar gyva ir bus gyva, nes "temiršta tie idealai, už kuriuos niekas nemiršta". Mes mūsų Lietuvą kaip pelikanai girdome savo krūtinės krauju, mes plauname jos vargų dulkes savo kovų prakaitu ir našlaičių ašaromis - ir tikime, kad "vienok, gi kada atsikels Lietuva - negi veltui tiek išskentėjo!". Daugiau žinių apie minėjimą Stuttgarte iki biuletenio išleidimo nėsame gavę.

Kaiserslautern. III.2 lietuviškos sargybos ir darbo kuopos prie amerikiečių armijos išpuolingai paminėjo Nepriklausomybės šventės 40-ąją sukaktį. Minėjimas pradėtas iškilmingomis pamaldomis, kurias celebravo kun. J. Petraitis katalikų parapijos bažnyčioje. Pamokslą pasakė kapelionas kun. Dr. Valter. Pamaldų metu giedojo Memmingeno "Darnos" ir vokiečių parapijos choras. Evangelikams pamaldas atlaikė kun. P. Šimukėnas.

15 val. "Neue Lintracht" salėje įvyko įspūdingas minėjimas. Dalyvavo apie 1500 žmonių, jų tarpe virš 500 svečių, - miesto burmistras, dvasiškijos atstovai, amerikiečių ir prancūzų igulų viršininkai, daug amerikiečių karininkų ir vokiečių svečių. 2040 darbo kuopos vadas kpt. H. Beringas pasveikino lietuviškai, vokiškai ir angliškai susirinkusius ir pakvietė juos atsistojimu pagerbti žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Toliau, pirmoje meninėje dalyje B. ir J. Eretaitės smuiku ir pianinu atliko H. J. Benda, F. Schuberto, Gluck-Kreislër ir W. A. Mozarto kūrinius. Po to, prof. J. Eretas lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis tema "Atsisveikinimas su Europa?" temperamentingai iškėlė bolševizmo pavojų. Karštai klausytojams pritariant, reikalavo suvienytų Europos valstybių "320 milijonų dvasiniai atgimusių europiečių bus neįveikiama tvirtovė". Antroje meninėje dalyje Vasario 16-sios gimnazijos mokinių grupė su tautiniais šokiais sužavėjo visų tautybių žiūrovus. Memmingeno choras "Dar na", M. Budriūnui vadovaujant, be programoj numatytų 6 dainų, klausytojų pagėidavimu turėjo atlikti dar dvi dainas. Baigiamajame žodyje kpt. H. Beringas išreiškė tvirtą įsitikinimą, kad laisvės valanda ateis. Minėjimas baigtas Tautos Himnu. Po iškilmingo minėjimo įvyko pobūvis su svečiais darbo kuopų karininkų romovėje.

Pereitame biuletenio numeryje buvo pranešta, kad Krašto Valdyba drauge su estų bendruomenės KV rengs iškilmingą, centrinį lietuvių ir estų Nepriklausomybės šventės minėjimą. Jau įpusėjus pasiruošimus šiam tikslui, buvo gauta žinia, kad žadėta subsidija negalės būti duota. Vietoj žadėtos didesnės sumos KV gavo tik nedidelę dalį. Todėl, neturint pakankamų bendruomeninių lėšų, KV apsisprendė gautas nedideles lėšas sunaudoti, teikiant materialinės paramos toms apylinkėms, kuriose buvo planuoti kiek didesni minėjimai su mums draugingų kitataučių kvietimu į juos. Tokios paramos buvo paskirtos Duesselderfui, Muenchenui, Memmingenui ir Stuttgartui. Be to, į eilę apylinkių šiaurės Vokietijoje buvo iš KV pasiustas paskaitininkas. Taip pat KV paruošė vokiečių kalboje 3 straipsnius ar spaudos biuletenius, kurie buvo padalinti II.17 Stuttgarte Baltų Tarybos rengtoje spaudos konferencijoje ar išsiuntinėti kitai vokiečių spaudai. Minėtoje spaudos konferencijoje Bendruomenę atstovavo KV pirm. E. Simonaitis ir vicepirm. K. Drunga.

Įvairiose apylinkėse didžiosios tautinės šventės minėjimų proga, kaip kad jau matosi iš čia patiektų iliustracijų, lankėsi KV nariai, atstovaudami tuose parengimuose KV-ai. KV p-ko E. Simonaičio straipsnį su Lietuvos istorijos apžvalga patalpino Weinheimo dienraštis. Be to, lietuviams Kolumbijoje paprašius, atitinkamą straipsnį pasiuntė K. Drunga ir straipsnis buvo patalpintas viename iš žymiausių Kolumbijos dienraščių "El Colombiano".

IŠ KAIMYVINĖS ŠVEICARIJOS

Pasiuntinybės patarėjo dr. A. Geručio pastangomis įvairios šveicarų telegramų agentūros ir keliasdešimt laikraščių vienu ar kitu būdu paminėjo Vasario 16-sios proga Lietuvą. Tokie žymūs šveicarijos ir net europinio masto laikraščiai, kaip "Neue Zuercher Zeitung" (II.16 - sėkmadienio laida), Baselio "National-Zeitung" (II.14), "Basler Nachrichten" (II.14), o taip pat "Schweizerische Politische Korrespondenz" (II.5) patalpino originalius dr. A. Geručio straipsnius. Jo sudarytos ir pateiktos medžiagos šį kartą šveicarų spaudoje buvo itin apščiai panaudota. Mes nesuklysimė tvirtindami, kad dr. A. Gerutis savo kruopštumu, solidžiais žurnalistiniais sugebėjimais yra išsigijęs šveicarų spaudoje ryšių ir pasitikėjimo, kuriam tolygaus surasti lietuviškosios propagandos darbe yra sunku. Šį pasisekimą galima būtų suprasti tik iš palyginimo, jei pvz. kurio nors lietuvių straipsniai būtų talpinami Vokietijoje "Frankfurter Allgemeiner Zeitung" ar "Die Welt".

MŪSŲ MIRUSIEJI

Leonardas Jurkšas. Po ilgos ir sunkios ligos Dortmundė mirė Lietuvos Kariuomenės artilerijos majoras Leonardas Jurkšas. Velionis visą tremties laiką daug sirgo ir sunkiai pergyveno persiskyrimą su tėvyne. Kurį laiką, kol buvo sveikas, velionis dirbo Vliko VT įstaigoje. L. Jurkšas paliko žmoną ir sūnų su šeima. Velionis palaidotas Dortmundė katalikų kapinėse.

Povilas Šermukšnis. Sausio 26 d. pirmomis valandomis, eismo nelaimėje suklia sužalotas, Schwetzingeno ligoninėje (Vokietija - Baden-Wuerttemberg) mirė šioje apylinkėje gyvenęs Povilas Šermukšnis. Velionis gimė 1908.7. Čekonių vienkiemyje, Debeikių valsčiuje, Utenos apskrityje. Palaidotas sausio 29 d. Schwetzingeno kapinėse. Tauraus ir pareigingo bičiulio, susipratusio lietuvių ir tremties dienų draugo liūdi visi jį pažinojusieji.

Petrė Stanaitienė - Šližiutė, duktė Prano. Velionė gimė 1882.IV.7 Šakiuose, ūkininko šeimoje. Paskutinė gyvenamoji vieta Lietuvoje, Šakių apskritis. Mirė Varelio senelių prieglaudoje 1958.I.24. Palaidota Varelio kapinėse.

Albertas Vanagaitis (Wannagat). 1957.XII.27 Stuttgarte mirė evangelikų kun. Albertas Vanagaitis. Velionis gimė 1874 m. Marijampolėje, kur jis ir gimnaziją lankė. Vėliau jis studijavo teologiją Tartu, Estijoje, universitete. Nors kun. Vanagaitis buvo Lietuvoje gimęs ir augęs, kaip avasiškis dirbo vėliau visą laiką Lenkijoje, nes iki 1918 m. ir Suvalkų sritis priklausė Varšuvos konsistorijai, kuri 1905.X.1 buvo paskyrusį kun. Vanagaitį vikaru prie Sv. Trejybės bažnyčios Łódzėje. Šioje tarnyboje, t.y. Sv. Trejybės parapijoje Łódzėje, jis dirbo iki išėjimo pensijon 1940 m. Velionis paliko 2 sūnus ir dukterį. Vyr. sūnus dr. med. Leo Wannagat yra vienas d. delės sanatorijos Bad Mergentheime vedėjas, o jaunesnysis - dr. Georg Wannagat yra neseniai paskirtas Baden-Wuerttembergo socialinio teismo senato prezidentu (turėdamas 41 m. amžiaus jis yra bene jauniausias teismų senato prezidentas Vokietijoje).

IŠ APYLINKIŲ GYVENIMO

Hannoveris. Š.m. sausio 19 d. įvykusiame Hannoverio apylinkės visuotiniame narių susirinkime buvo išrinkta nauja apylinkės valdyba iš 3 narių, kurie pareigomis pasisikirstė taip: pirm. V. Šukys, kasininkas A. Nemeika, sekretorius P. Levinskas. Kontrolės komisija palikta pereinamais metais išrinktoji. Apylinkės pirm. V. Šukys yra buvęs ilgametis Bendruomenės KV ir kitų centrinių institucijų narys.

Wehnenas. Š.m. sausio 12 d. čia įvyko apylinkės pilnateisių narių susirinkimas buvusių apyl. organų pranešimams tvirtinti ir naujiems organams išrinkti. Susirinkimui pirmininkauti buvo išrinktas F. Šlenteris, o sekretoriauti jis pasikvietė - A. Daukantą. Patį susirinkimą pradžioje buvo atidaryęs apyl. vald. pirm. P. Kazirskis, kurio pateikta dienotvarkė buvo visai priimta.

Metinį valdybos pranešimą pateikė P. Kazirskis, ilgesnį laiką apsistodamas ties nuveiktais tautiniais ir kultūriniais darbais. Iš pranešimo matosi, kad visi tautiniai įvykiai ir šventės buvo minimos iškilmingai ir gražiai išpuoštoje stovyklos salėje, nesigailint tiems reikalams darbo, lėšų ir patalpos. Tiems parengimams būdavo kviečiami prelegentai iš KV ar kitų apylinkių. Be šių viešų parengimų apylinkės valdyba neužmiršo vietoje gyvenančių senelių bei paliegusių tautiečių, suruošdama jiems Kalėdų priėmimą.

jaukų pobūvi. Tuo pat metu, mielai prisidedant stovyklos ponioms savo ne-
nuilstamu darbu ir kantrybe, buvo suruošta Kalėdų eglutė ir apdovanoti va-
si vaikai iki 16 m. amžiaus. Už parodytą tautinį solidarumą, ruošiant pa-
rengimus, pirm. Kazirskis nuoširdžiai padėjo visiems apylinkės nariams.
Toliau susirinkimui buvo pranešta, kad Niedersachsens vyriausybė yra nu-
tarusi 1958 m. Wehnen stovyklą panaikinti, išskirstant ją į įvairiuose
miestuose naujai pastatytas pabėgėliams sodybas. Savo pranešimo pabaigoje
pirmininkas labai apgailestavo, kad buvo turėta daug sunkumų surinkti iš
apylinkės narių solidarumo mokesčių. Primindamas visam susirinkimui, kad
ši maža mėnesinė auka tautiniams reikalams yra mūsų kultūros, mūsų susi-
klausymo ir tautinio susipratimo konkretus matas, pirmininkas prašė ir
toliau šios pareigos neužmiršti taip, kaip mūsų neužmirėta broliai užjūr-
metų metais materialiai šelpdami.

Po kontrolės komisijos pranešimo, buvo sudaryta rinkimų komisija naujai
apylinkės valdybai išrinkti. Susirinkimui vienbalsiai pritarus, rinkimus pa-
vesta pravesti senajai valdybai, papildomai priskiriant prie jos dar J.
Šaltį ir K. Makricką. Po klausimų ir sumanymų, susirinkimo pirm., Bendruo-
menės Tarybos narys F. Šlenteris padėjo už aktyvų dalyvavimą ir pakvie-
susirinkimą baigti Tautos Himnu.

Pagal šio visuotinio susirinkimo pavedimą buvo išrinkta T.19 nauja apylinkės
valdyba iš 5 asmenų, pasiskirsčiusių pareigomis taip: pirmininkas Vincas
Martinaitis, vicepirm. Oskaras Lungas, sekretorius Fricas Šlenteris, kas-
ninkas Jonas Sėdaitis, vald. narys Liudvikas Lankutis. Kandidatais liko
dija Petersonienė, Jakštas Jurgis ir Kazirskis Povilas.

Weinheimas. Š.m. vasario 9 d. Vasario 16 gimnazijos patalpose įvyko šios
apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Susirinkimui pirmininkauti buvo
vienbalsiai išrinktas apylinkės p-kas E. Simonaitis ir sekretoriauti -
J. Stankaitis. Po buv. valdybos pranešimų ir kontrolės komisijos pateiktos
apžvalgos, kuri buvo patvirtinta, buvo išrinkta nauja valdyba iš 3 asmenų,
pasiskirsčiusių pareigomis taip: pirm. E. Simonaitis, kasininkas dr. J. Ra-
meika, sekretorius J. Stankaitis. Kontrolės komisijon išrinkti: A. Žolynas
ir E. Kavolis. Po susirinkimo nariai buvo pakviesti gimnazijos salėn, kur
E. Simonaitis laikė paskaitą apie Klaipėdą, o Huettenfeldo apyl. p-kas vy-
mokyti. S. Antanaitis - Vasario 16-sios 40-jų metinių proga. Buvo apžiūrėta
mokinių piešinių paroda ir pasidžiaugta tautiniais šokiais. Programa baigė
Tautos Himnu. Po oficialiosios dalies įvyko jaukus pobūvis prie kavos puo-
lio. Mažieji dalyviai buvo apdovanoti saldumynais, įsigytais iš Balfo va-
kams šelpti ir pradžiuginti skirtų lėšų.

Gautingas. Š.m. vasario 7 d. Gautingo, prie Muencheno, apylinkėje, kuria
daro Gautingo sanatorijoje gulį lietuviai, įvyko metinis susirinkimas. Iš-
rinkta nauja valdyba, nes buvęs pirm. atleistas iš sanatorijos. Nauja tris
asmenų valdyba pareigomis pasiskirstė: pirm. A. Kajutis, sekretorius J. Ma-
tinaitis ir kasininkas J. Bartaška. Šiuo metu apylinkėje yra 16 pilnateisi
narių.

Neustadtas, Schleswig-Holsteine. Š.m. vasario 22 d. YMCA'os patalpose įvy-
ko apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai. Kandidatai į šios
apylinkės organus buvo pasiūlyti jau II.15 įvykusiame narių susirinkime.
Slaptu balsavimu išrinktieji pasiskirstė pareigomis taip: apylinkės valdyba
- pirm. E. Simonavičienė, kasininkė M. Petkevičienė, sekretorius K. Latvys
kandidatais liko J. Breškys ir Z. Forienė; kontrolės komisija - pirm. M.
Žemaitaitis, nariai M. Pareigienė ir O. Timpienė.

Hamburgas. Bendruomenės Tarybos nario kun. V. Šarkos rūpesčiu Hamburgo lie-
tuvų apylinkė leidžia informacinius lapelius hektografuotame pavidale. Jo
dinuko pavadinimas - "Aušros Vartai". Iki šiol išėjo jau 5 numeriai. Biu-
letenyje pateikiama daug įdomių žinių iš Hamburgo, visos Šiaur.Vokietijos
ir pasaulinio lietuvių gyvenimo.

Schleswig-Holsteinas. Š.m. sausio 17 d. krašto sostinėje Kylyje įvyko Užsieniečių patariamąsios tarybos prie Schleswig-Holsteino vyriausybės posėdis. Lietuviams atstovavo šiam reikalui skirtas KV įgaliotinis E. Žilius. Be krašto vyriausybės narių ir užsieniečių vietinių atstovų dalyvavo dar Bonnos Pabėgėlių ministerijos atstovas Dr. Wolfram ir JTO Augštojo komisaro pabėgėlių reikalams atstovas prancūzas p. Terjen. Susirinkimo metu paaiškėjo, kad užsieniečių iškėlimas iš Pinnebergo karcivinių bus galutinai užbaigtas gegužės mėn. bėgyje. Neustadte reikalas dar nėra tiek pažengęs, tačiau numatoma iki metų pabaigos karcivinių gyventojus perkelti į butus mieste. Kainos už butus bus: Pinneberge - nuo 1,37 DM. iki 1,67 DM už kv. metrą, o Neustadte - numatoma po 1,20 DM už kv. metrą. Dauguma Pinnebergo užsieniečių turi nuolatinį darbą Hamburgo įmonėse, ir atrodo, kad jiems naujos nuomos kainos jokios problemos nesudarys. Neustadte žmonės daugumoje seneliai, ligonys, invalidai. Tuo būdu miestui teks didesnė socialinė našta. Įdomu pažymėti, kad Neustadte viengungiai, kurių buvo net apie 147, paskutiniu metu, norėdami gauti butus, pradėjo tuoktis: jau sukūrė tuo būdu 20 naujų šeimų.

Bonnos Pabėgėlių ministerijos atstovas Dr. Wolfram savo kalboje pabrėžė, kad Federalinės Vokietijos vyriausybė sveikina pabėgėlių norą toliau likti tarptautinės pabėgėlių konvencijos apsaugoje, o ne tapti Vokietijos pilieciais, nes gavus pilietybę grįžimas į kada nors išlaisvintą tėvynę darytusi iduzoriškas. O be to, - pabrėžė Dr. Wolfram, - kas pagaliau liks gyventi už savo tautos ir valstybės nepriklausomybės atgavimą, jeigu tos šalies piliečių nebus.

Augštojo komisaro atstovas p. Terjen savo kalboje iškėlė klausimus ir paminėjo priemones, kuriomis jo įstaiga nori pasitarnauti pabėgėlių Vokietijoje normaliam įtūrdinimui. Toliau buvo kalbama apie tai, kad esama užsieniečių, kurie naujose butuose pradėjo gyventi, kaip 1945 m. Vieną šeimą aplankius, pasirodė, kad visi vidaus įrengimai - tarpinės durys ir patalpos - jau buvo sukūrentos, langai išdaužyti ir t.t. Nors šeima Pinneberge buvo gyvenusi tik dar 6 mėnesius. Dabar miestas, ypač, kad ji nebuvo ir nuomos mokėjusi, bando tą šeimą teismo keliu iškelti į vad. "Obdachlosenasyll". Buvo taip pat nagrinėta asocialiųjų elementų klausimas, kuris gana aktualus Neustadte. Tačiau nuo apgyvendinimo viename bloke atsisakyta, kad nesudarytų "centralė" šiems asmenims dar labiau pasireikšti. Pabaigai, įvairių šalpos organizacijų atstovai pranešė apie jų darbą stovyklose ir apie teikiamą paramą nelaimėn atsidūrusiems pabėgėlių šeimoms.

IŠ GIMNAZIJOS GYVENIMO

S K E L B I M A S. ("Europos Lietuvis" prašomas jį paskelbti, o Bendruomenės apylinkių valdybos bei seniūnai prašomi painformuoti narius).

Š.m. balandžio 14 d. Vasario 16-sios gimnazija pradeda savo naujuosius 1958-1959 mokslo metus. Į gimnazijos 1-ją klasę priimami lietuviai vaikai, baigę pradžios mokyklos 4 skyrius su atitinkamu pažymėjimu. Stodami į bet kurią aukštesniąją klasę, mokiniai pristato kartu su prašymu pažymėjimą, kuri yra išėję atitinkamos gimnazijos žemesniųjų klasių kursą, arba laiko atitinkamus egzaminus. Mokiniai, silpnai moką lietuvių kalbą, priimami su sąlyga, kad 2-jų mokslo metų bėgyje pramoks lietuvių kalbą tiek, kiek reikalauja lietuvių kalbos programa.

Prie gimnazijos laikomas bendrabutis iš toliau suvažiavusiems mokiniams gyventi. Už išlaikymą bendrabutyje ir mokslą yra numatytas toks mokestis:

už mokslą	-	20,-	DM. į mėnesį,
už skalbinių skalbimą	-	3,-	DM. į mėnesį.

Vasario 16-sios gimnazijos mokytojų taryba, gavusi prašymą, neturtingų tėvų vaikus gali nuo šitų mokesčių atleisti. Prašymus, kartu su užpildytu pigintam geležinkelio bilietui gauti pažymėjimu, prašome galimai greičiau prisiųsti Vasario 16-sios gimnazijos vadovybei adresu:

LIETUVIŲ VASARIO 16 - SIOS GIMNAZIJA, (16) Huettenfeld, Schloss Rennhof

Vasario 16-sios minėjimas. Minėjimas, kurio aprašymo iš gimnazijos vadovybės iki biuletenio išleidimo dar nebuvo gavę, buvo labai gražiai paminėtas vokiečių dienraštyje "Mannheimer Morgen" (II.19). De to, tas pats dienraštis II.15, ryšium su Nepriklausomybės jubilicijine sukaktimi, įsidėjo ilgą straipsnį-reportažą apie pačią gimnaziją. Abu straipsniai buvo iliustruoti gražiomis nuotraukomis. Pačiame minėjime dr. J. Norkaitis jun. skaitė labai gerą paskaitą lietuvių ir vokiečių kalbomis. Manheimo "Nationaltheater" styginis kvartetas puikiai įrėmino aktą. Gimnazijos mokiniai pasirodė su lietuviškomis dainomis, deklamacijomis ir tautiniais šokiais. Po iškilmingosios dalies įvyko kavutė, kurios metu, kaip kad "Mannheimer Morgen" pažymi, buvo užmegsta naujų draugystės ryšių.

Norvegas Nils Seim lankėsi gimnazijoje. Š.m. vasario 17-18 d.d. gimnazijoje lankėsi norvegas, YMCA (Krikščionių Jaunųjų Vyrų Sąjunga) generalinis sekretorius N. Seim. Svečias buvo ir gimnazijoje jau trečią kartą. Vokiečių dienraštis "Weinheimer Nachrichten" (gražiai paminėjęs ir Vasario 16-sios minėjimą gimnazijoje) pavadino gimnazijoje besilankantį N. Seim "keliautoju artimo meilės reikalais". Ir šį kartą jis atvyko netuščiom rankom. Iš vienos Norvegijos laivininkystės įmonės savininko jis gavo pinigų ir buvo paprašytas nupirkti gimnazijos mokiniams vaisių. Svečią pasveikino l.e.p. dir. T. Gailius. Svečias vakare mokytojams ir mokiniams parodė keletą spalvotų filmų apie jo paties Norvegijoje, Strandheime, suorganizuotą nuolatinę jaunimo stovyklą. Šioje stovykloje N. Seim rūpesčiu yra pakartotinai buvę ir Vasario 16-sios gimnazijos mokinių ir stovyklos patalpų sienos yra papuoštos gimnazijos gimnazisčių išaustomis tautinėmis juostomis. Evangelikų jaunimo ratelio vadovas mokyt. P. Skėrys atsidėjo svečiui už apsilankymą, dovanas ir filmų demonstravimą, įteikdamas keletą anglų kalba knygų apie Lietuvą. Graži tautinė juosta buvo įteikta svečiui, prašant toliau perduot nežinomam geradariui, padovanojusiam vaisių.

Apie lietuvius N. Seim pakartotinai yra palankiai atsilicpęs norvegų spūdoje ir nuolat organizuoja aukas Norvegijoje lietuviukams apsilankyti. Ir šiems metams svečias vėl pakvietė iš gimnazijos 6 berniukus penkias savaites vasaros atostogų praleisti Norvegijos fjorduose. Jis pažadėjo pakviesti papildomai dar 4, jei tik susirinks daugiau aukų. Svečias išvyko iš gimnazijos, ypatingai jautriai atsisveikinęs su savo "norvegais" - iš gimnazijos jau 30 vaikų jo dėka yra buvę Norvegijoje - ir, kaip jis pareiškė, išsivežė iš Vasario 16-sios gimnazijos gražius prisiminimus.

Į V A I R I O S Ž I N I O S

Muenchenas. Bendruomenės Tarybos nario V. Banaičio pastangomis, talkininkaujant vietos lietuvių apylinkei, vad. "Haus der Begegnung" nufilmuota lietuvių tautinių šokių grupės atlikti mūsų šokiai. Šis pasirodymas neužilgo bus transliuojamas vokiečių televizijoje.

Freiburgas i. Br. Senas lietuvių draugas lietuvių liaudies meno ir kalbos tyrinėtojas prof. Dr. Erich Seemann atsiuntė KV-ai nuoširdžią padėką už sveikinimus ir linkėjimus, kuriuos E. Simonaitis KV vardu buvo jam pareiškęs jo 70 metų amžiaus sukakties proga. Savo laiške lietuvių bičiulis tarp kita ko rašo taip: "... Santykiavimas su lietuvių liaudies menu ir lietuvių kalbos studijos yra man suteikusias eilę laimingų valandų ir, jei iš šio mano darbo yra atsiradę kurios nors naudos lietuvių liaudies dainai, tai man tai reikštų tik moralinį atsilyginimą už tai, ką man pačiam šios šviežios ir žmogiškai tiek jautrios dainos yra suteikusias. Taip pat aš labai mielai prisimenu tas gyvas valandas, kurias man yra tekę čia Freiburge lietuvių tarpe praleisti..." Ta pačia proga jubilicijas padėkojo už "Lietuvių kalbos vadovą", pavadindamas jį miela dovana, kuria jis dažnai naudosis.

Iš Lietuvos kilusių vokiečių laikraštis "Heimatstimme" (Tėvynės balsas) savo 1958 m. vasario numeryje, nupasakodamas vėl vieną naują konkretų atvejį, jautriais ir lojaliais žodžiais prisimena tą istorijoje retai sutinkamą artimo meilę, kurią lietuvių tauta yra parodžiusi, priimdama ir šelpdama iš Rytprūsių ar kitur Lietuvon patekusius vokiečius.

"Mannheimer Allgemeine Zeitung", Mannheime einas dienraštis II.6 įsidėjo žinutę pavadinimą - Vatikanas: "Apsirikimas". Šioje žinutėje pranešama kad Romoje sukėlė nustebimo, jog naujame "Popiežiaus Metraštyje" geografinio bažnytinių sričių paskirstymo skyriuje prie termino "Lenkija" priskirti Lvovas ir ... Vilnius.

P R A N E Š I M A I

PLB Vokietijos Krašto Valdyba turėjo eilinį posėdį š.m. III.4. Ta proga buvo svarstyti ir lietuviškojo solidarumo bei tarpusavio sugyvenimo klausimai. KV priėmė rezoliuciją, kurią čia talpiname, ir drauge perteikiame KV prašymą priimti rezoliucijos mintį širdin ir sąmonėn ir vadovautis ja santykiuose su broliais ir sesėmis tautiečiais. Rezoliucijos tekstas toks:

"Laikė paskutiniųjų metų spaudoje pasirodydavo straipsnių, kuriuose buvo šmeižiančiai kritikuojiama lietuviškos organizacijos ir pavieniai asmenys.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba smerkia tokios rūšies kritiką ir prašo Bendruomenės narius prie tokių veiksmų neprisidėti".

PLB Vokietijos Krašto Valdyba, vykdydama savo kultūrinės veiklos planą, ruošia šiais metais Velykų atostogų metu Vasario 16-sios gimnazijos būstinėje J a u n i m o s a s k r y d j i - k u r s u s. Parengimą numatoma pradėti IV.8 ir baigti apie IV.18. Europoje gyvenąs jaunimas 16-25 m. amžiaus, kviečiamas registruotis KV-oje, pranešant raštu norą dalyvauti adresu - Litauisches Zentralkomitee, 17a) Weinheim/B., Postfach 233.

KV duos nemokamą maistą ir nakvynę, apmokės gelžkelio bilietą ir padengs sąskrydžio metu organizuojamų iškylų išlaidas. Taupumo dėlei apylinkių vadovybės ar kitų kraštų bendruomenių valdybos primygtinai prašomos organizuoti sąskrydin vykstančiųjų kelionę grupėmis, idant galima būtų gauti kuo didžiausius gelžkelio papiginimus.

Stovyklos programa, paskaitos, laisvalaikio praleidimas planuojamas ir ruošiamas pagal obalsį - "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt".

Pranešti apie norą dalyvauti sąskrydyje, pateikiant drauge asmens žinias ir išeito mokslo nurodymą, prašoma kuo skubiausiai, bet vėliausiai iki III.25.

PLB Vokietijos KV yra gavusi iš kun. L. Jankaus, Balfo Centro reikalų vedėjo, II.19 laišką, kuriame pranešama, kad JAV-ėse viena rimta šeima norėtų išūnyti lietuviuką ar lietuvaitę. Kandidatas galėtų būti ir iš mišrios šeimos. KV prašo apylinkių vadovybės bei paskirus bendruomenės narius nurodyti KV-ai vaikų našlaičių, iš kurių vienam vėl būtų galima rasti šeimą, svetingą pastogę ir artimo meile pagrįstos priklausomybės šeimai jausmus.

KV-je esantieji šelptinųjų Bendruomenės narių sąrašai yra dalinai nevisiškai tikslūs. Emigracijų, persikėlimų, mirties ar kitų priežasčių pasėkoje kartais pasiūstos šalpos grįžta atgal. Apylinkių vadovybės prašomos nurodyti skurdan patekusių tautiečių pavardes ir vardus, jei norima, ir adresus ir skurdan patekimo priežastis (liga, senatvė, invalidumas, maitintojo netekimas ir pan.).

PLB Vokietijos Krašto Valdyba jieško 2-jų moterų valymo ir virtuvės darbams Vasario 16-sios gimnazijoje. Norinčios gauti šio darbo tautietės prašomos dėl sąlygų teirautis raštu KV-oje. Dirbti rimtai norinčios kandidatės prašomos drauge prisiūsti trumpą biografiją su šeimyninės padėties nurodymu.

KV yra gavusi Nidos Knygų Klubo Londone išleistą Kazimiero Barėno skaitymų knygą - "Sauja derliaus". Šios puikios knygos gauti norintieji prašomi savo pageidavimą pranešti KV-ai.

Prieš kiek laiko Vokietijoje įsisteigė bendrovė, siunčianti siuntinius Sovietų pavergton Lietuvon, Sibiran ar į kitas Sov. Sąjungos sritis. Šios bendrovės adresas:

Firma Bruno Heller,
HAMBURG 13,
Harwestehuderstr. 10/V.

Firma siunčia tik joje pačioje perkamas prekes ir tuo tikslu, t.y. prekėms išsirinkti, atsiunčiami katalogai. Muitą už šiuos siuntinius galima apmokėti toje pačioje firmoje ir tuo būdu gavėjas už jį nieko nemoka. Dėl visiems mums žinomų priežasčių, t.y. bolševikinio lupikavimo, prekių kainos, įskaitant ir sovietinį muitą, yra žvėriškai brangios. Tačiau mes nenorime ir negalime, net ir brangumą nurodydami, ką nors atkalbinėti nuo savo brangiųjų, kenčiančių bolševikinėje vergijoje, šelpimo. Visgi, atlikdami prideramą artimo meilės aktą, mes neužmirškime ir visad atsiminkime, kam mes turime būti "dėkingi" už siurbėlių darbą priimančių bolševikinį lupikavimą.

Ir kaip tik todėl, kad mūsų neapykantos bolševizmui jausmai ta proga nenukryptų klaidingu adresu, mes siūlome n e s i n a u d o t i jokių lietuvių biznierių ar biznieriškų įmonių patarnavimais ar tarpininkavimais šiame reikale. Visokie "tarpininkai" už kiekvieno naujo kliento suradimą gauna iš firmos komisą. Tačiau ir šis komisas sukraunamas ant siuntėjui pateikiamos kainos ir tuo būdu tie lietuviškieji "tarpininkai", sąmoningai ar nesąmoningai, įsijungia į siurbėlišką sovietinį biznį ir drauge su maskolais lupikais pelnosi iš kitų lietuvių gilios meilės savo artimiesiems Lietuvoje ar Sibire jausmų.

Taigi, jei jau šiuo metu nėra pigesnių būdų efektingai artimiesiems padėti, tai bent užsakykite ir siųskite siuntinius per tas firmas, kuriose nėra prikišta kurio nors lietuvių judošiškų nagų. Žinosime tuo atveju bent, kad visą neapykantą už nežmonišką lupikavimą galime skirti bolševikams ar jiems išiteikusiems kitataučiams, o nereikia jos dalinti dar ir tautinio solidarumo sąmonę praradusiems paskiriems saviems "vaizbūnams". Bandymas teisinti, kad ir tie lietuviškieji spekuliantai prisideda prie tautiečių Lietuvoje ar Sibire sušelpimo, būtų visiškai nepagrįstas, nes ir be jų pasipelnymo per tarpininkavimą siuntiniai tiek pat gerai ir už tą pačią, o gal dar net ir kiek mažesnę kainą nueina gavėjui.

Šio "Informacijų" biuletenio gavėjai, ypač Vokietijoje, prašomi kitam biuletenio numeriui medžiagą prisiūsti iki balandžio 15 dienos. Prieš šį biuletenio numerį išleidžiant, gavome dar ... porą Kalėdų Eglučių aprašymų. Su didžiausiu apgailėstavimu nebegalėjome jų patalpinti, nes maždaug mėnesinis biuletenis ir taip jau neišvengiamai turi talpinti kartais kiek senesnes žinias. Lietuviškajai gi stambesnei spaudai susidaro sunkių pasinaudoti iš to biuletenio informacijomis, jei jos būna jau pernelgy senos.

P A J I E Š K O J I M A I

Per Tarptautini bei Vokietijos Raudonaji Kryžiu pajieškomi šie asmenys:

Kas pajieškomas:

Andrijaitis Jonas, gim. 1920 met. s. Jono. 1945 m. gyveno Augsburgėje. Dabar randasi Australijoje.

Alimas Vladas ir žmona Elena. 1944 m. gyveno Vienoje.

Aranauskaitė Elė

Baubulis Anita - Olga, gim. 1908 m. gegužės mėn. 1939 m. su dukterimi Gerda atvyko į Vokietiją.

Pilienė Vincė

Baltramiejūnas Stanislovas ir žmona Bronislava.

Blumenthal Dimitri, daktaras, 63-65 met. amž. ir žmona Christine 70 m. amž.

Dryžaitė Sofija

Gumauskas Vladas, 45-50 met. amž. 1949 m. gyveno Oldenburg, Weddingstr. 23

Griškevičius Juozas, gim. 1913 met. gruodžio mėn. 12 d.

Gorys Vladas, gim. 1912 met. gruodžio mėn. 20 d. Lietuvoje

Gorytė Marytė, gim. 1914 m. sausio mėn. 13 d.

Grinevičius Vladas, s. Vinco, gim. 1913 met.

Galvičius Juozas,

Hofer Ernst, 50-60 met. amž.

Gaurilaitė Agota, 50 met. amž. Paskutinės žinios apie ją 1950-51 iš Anglijos

Kazlauskas Stasys, gim. 1901 m. gegužės mėn. 23 d.

Korolkovaitė Frida, gim. 1934 m. rugpjūčio m. 21 d.

Kairiūkštis Jurgis. 1939 met. gyvenęs Tiroly

Kutkevičius Marijus, gim. 1925 m. sūnus Juliaus

Kamarauskas Petras, gim. 1906 met. sūnus Antano.

Leliukaitė Stefa

Levinskas Edvardas, gim. 1927 met.

Laugstenas Jonas

Levanas Aleksandras, Kun. Prof. Dr.

Kas pajieško:

tėvas Jonas Andrijaitis iš Lietuvos.

brolis Povilas Alimas, iš Kanados.

A. Balys

vyras Aleksandras Baubulis.

Juozas Pukys

sesuo Marija Wojtkiewicz

Sofija Vėlančienė, iš Lietuvos.

A. Balys

brolis Antanas Gumauskas.

Stasys Griškevičius, iš Lietuvos.

Zignas Stankienas

Zignas Stankienas

švogeriš A. Uselis, iš Australijos.

Bronius Mažetis

sūnus iš Lietuvos

motina Prenė Diržininkienė - Gaurilaitienė

Leokadija Steponkienė, iš Lietuvos

tėvas Korolkovas

Lietuvos Raudonasis Kryžius

motina Liuda Kutkevičienė, iš Lietuvos

sūnus Bagdonas Kamarauskas

A. Balys

Juozas Levinskas

A. Balys

Sofija Paltarokienė

Kas pajieškomas:

Liliškis Vilius, gim. 1926 met. sausio mėn. 26 d.

Motzkat Johann 17 met. amž.

Motzkat Algis 15 m t. amž.

Mattschulat Marija, gim. 1896 met.

Mattschulat Anna, gim. 1918 met.

Mattschulat Juozas, gim. 1921 met.

Mažeikis Zinas, gim. 1919 met. gegužės mėn. 29 d.

Navelskis Juozas, s. Martyno.

Paskutinės žinios apie jį iš Amerikos

Naujalytė Birutė, gim. 1923 met. balandžio mėn. 1 d.

Naginionis Tadas, gim. 1927 met. liepos mėn. 8 d. 1950 met. išmigravęs į Ameriką.

Pukys Pranas. Manoma, kad yra išvykęs į Ameriką

Pribuisas Petras, gim. 1912 met. sūnus Motiejaus

Plechavičius generolas

Petkevičius Henrichas, gim. 1913 met. liepos mėn. 13 d.

Polskys Vytautas, gim. 1905 met. Paskutinės žinios apie jį 1944 met. iš Vokietijos.

Baranauskas Juozas, gim. 1923 met. Karo metu gyveno Vilniuje ir rusams artinantis išvažiavo į Vokietiją.

Sirutautėnas Vytautas, gim. 1913 met. birželio mėn. 20 d.

Slučkaitė Liudvika

Skarinaitė Kazimiera, gim. 1927 met. duktė Jono. Paskutinės žinios 1944 met.

Stuknys Jonas, gim. 1924 met. kovo mėn. 22 d.

Tamašauskaitė Lialia, 1944 met. gyvenusi Frankfurt b. Oder, Kupferhammer g-vė

Uždavinys Juozas, s. Prano

Vyžintas Aleksas, s. Jono.

Zaniauskas Justinas, gim. 1928 met. birželio mėn. 10 d. s. Elenos

Žiauberis Adolfas. Paskutinės žinios 1947 met. gyveno Vokietijoje.

Kas pajieško:

dėdė Jonas Liliškis

pajieško tėvas iš Lietuvos.

tėvas iš Lietuvos

Waldimar Kontwainics

" "

" "

Vokiečių Raudonasis Kryžius

brolis Juozas Kralikauskas

Stanislava Wroblevskā, iš Lietuvos.

motina Aleksandra Naginienė.

Juozas Pukys

Motiejus Pšibilskas, iš Lietuvos.

Bronius Mažetis

Vladas Petkevičius

Bronius Polskys

Bronius Folskys

Vokiečių Raudonasis Kryžius

A. Balys

motina Uršulė Skarinienė, iš Lietuvos.

Vaclovas Stuknys

Vokiečių Raudonasis Kryžius

S. Tolvaiša, iš Kanados

sesuo Ona Vyžintaitė

motina Elena Zaniauskienė, iš Lietuvos.

Jurgis Kiršinas, iš Anglijos